

Végső búcsú Jász Dezsőtől

Hétfőn Budapesten, a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjának díszravatalozójában mély részvétellel vettek végső búcsút barátai, elvtársai, tisztelői az NDK-ban 84 éves korában elhunyt Jász Dezsőtől, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalmak kiemelkedő harcosától, újságírótól, hadtörténészről. A hamvait tartalmazó urna mellett politikai, állami, társadalmi és kulturális életünk végső személyiségei álltak díszörvényben.

Az MSZMP Központi Bizottsága, a Magyar Néphad-

sereg és a Magyar Partizán-szövetség nevében Csémi Károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár méltatta az 1897-ben Nagykárolyban született Jász Dezső gazdag életútját.

Tolnai Gábor akadémikus, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság elnöke a család és a barátok nevében búcsúzott az elhunytól.

Ezután Jász Dezső hamvait a munkásmozgalmi panteonhoz kísérték, ahol végső nyugalomra helyezték. A kegyeletes szertartás az Internacionálé hangjaival ért véget. (MTI)

Országos tanácskozás az árelenőrzésről

Az árelenőrzést gyakorló intézmények szakemberei hétfőn országos tanácskozást tartottak, amelyen az utóbbi időben kiadott és a rövidesen megjelenő új szabályozások, rendelkezések tükrében vitatták meg az árelenőrzés legfontosabb gyakorlati tapasztalatait és a jövő évi feladatokat.

Csikós-Nagy Béla államtitkár, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke vitaindító előadásában hangsúlyozta: az árelenőrzőknek az eddignél jobban kell élniük a közgazdasági elemzések eszközeivel, ami körültekintő mun-

kát és nagyobb felkészültséget követel. Nagyon fontos ugyanis, hogy az árelenőrzők a vállalati árpolitika hátterében meghúzódó szándékokat helyesen értelmezzék. A helyes kezdeményezéseket ne akadályozzák lényegtelen, formai kifogásokkal, ám lépjenek közbe, ha visszaéléseket, meg nem érdemelt haszonra törekvéseket tapasztalnak. Ennek helyes megítélését segíti, hogy a tisztességtelen haszonról 1979 végén hozott minisztertanácsi határozat értelmezéséről most részletes irányelveket tettek közzé.

Lengyel szénbányászok munkája a szabad szombatokon

VARSÓ (MTI) Lengyelország déli részén bekecskőztött a tél: a hegyvidékesen 30-40 centiméter vastagságú a hótakaró. Hőzáró zúdult vasárnap Krakóba is. Több vajdaságban a közúti forgalom biztosítása érdekében már hókecskét kellett igénybe venni.

A télre való felkészülés jegyében Czesław Piotrowski altábornagy, bányauji és energetikai miniszter, vilámlátogatást tett három varsói elektromos erőműnél. A kíséretében levő szakértőkkel együtt megállapították, hogy a széntartalmú fővárosi erőműveknél kielégítőek.

A szeczeini vajdaságból viszont olyan jelentés érkezett, hogy az ország északnyugati részének energiaellátásában nagy szerepet játszó Dolna Odra erőműben az utóbbi időben fokozatosan csökkent a tartalékok: naponta a szükségesnél mintegy 3000 tonnával kevesebb szén érkezik.

Mint a bányauji és energetikai minisztérium közölte, a november 7-i szabad szombaton a korábbinál jóval több bányász vállalt önkéntes munkát, s ennek eredményeként 40 ezer tonnával több szén került a felszínre, mint az előző szabad szombaton.

A hét végén is teljes üzem iparcikkek.

Kivistő a finn baloldali elnökjelöltje

HELSINKI (MTI)

A Finn Kommunista Pártot és más baloldali erőket tömörítő Finn Népi Demokratikus Szövetség szövetségi tanácsa vasárnapi ülésén elfogadta az unió elnökségének és a kommunista párt központi bizottságának javaslatát, és Kalevi Kivistő közoktatási minisztert, az unió 40 éves

elnökét választotta köztársasági elnökjelöltjévé.

Kalevi Kivistő pártunkívüli, korábban a jyvaskyläi egyetem szociálpszichológiai professzora volt. 1972-ben lett tagja a finn parlamentnek, és 1975 óta vesz részt a középbal kormány munkájában.

A Hazafias Népfreget meg-hívására 1980 októberében Magyarországon járt.

Egyesültek Mexikó baloldali pártjai

HAVANNA (MTI)

Öt baloldali szervezet tömörülésével szombaton reggel Mexikóban létrejött a Mexikói Egyesült Szocialista Párt. A három napig tartó alakuló ülésen kimondták, hogy az új párt a munkásosztály, a dolgozók és az értel-

miség pártja, és tevékenységében a tudományos szocializmus elméletéből indul ki.

A párt a Mexikói Kommunista Párt, a Néppárt, a Szocialista Forradalmi Párt, a Szocialista Egység- és Akciómozgalmak, valamint a Népi Akciómozgalmak egyesüléséből jött létre.

Katonai díszszemle a mosz kvai Vörös téren

Díszszemle, színpompás felvonulás Moszkvában

(Folytatás az 1. oldalról)

Az imperializmus és csatlósai agresszivitásának gyors növekedését figyelembe véve a kommunista párt és a szovjet kormány nem lankadó figyelmet szentel a honvédelem megszilárdításának — folytatta Dmitrij Usztyinov. — Mi azonban nem törekedünk és nem is törekedünk katonai fölényre a másik féllel szemben. Ez nem a mi politikánk. De — amint az Leonid Brezsnyev elvtárs hangsúlyozta — „nem engedjük meg, hogy mások fölényre jussanak velünk szemben. Az ilyen kísérletek, azok a próbálkozások, hogy az erő nyílvén beszéljenek velünk, telességgel kilitástalanok”. A szovjet fegyveres erőknek minden eszköz rendelkezésükre áll ahhoz, hogy megemissítő csapást mérjenek bármely agresszorra.

A honvédelmi miniszter ünnepi beszédében kijelentette: a szovjet fegyveres erők harcosai készek arra, hogy teljesítsék feladataikat. A szovjet fegyveres erők határtalan odaadást tanúsítanak a haza, a kommunista párt, a szovjet nép iránt, korszerű fegyverek birtokában vannak, növelik éberségüket, harci készenlétüket, teljesítik hazafias és internacionista kötelezettségeiket, éberlen öröknek a nagy október vívmányai felett — jelentette ki beszédében Dmitrij Usztyinov marsall.

Harsógó hurralával válaszoltak a felsorakozott alakulatok a honvédelmi miniszter beszédére. Felhangzott a Szovjetunió himnusza, közben a közelben elhelyezett útegek díszsörtüzet adtak le. Ezután megkezdődött, és 45 percig tartott az ünnepi díszszemle, majd a moszkvai dolgozók felvonulása következett.

Röviden a nagyvilágból

MOSZKVA (MTI). Ronald Reagan, az Egyesült Államok elnöke a Szovjetunió nemzeti ünnepére, november 7-e alkalmából táviratot intézett Leonid Brezsnyevhez, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnökéhez. Reagan az amerikai nép üdvözlését, a felvirágzásra és békére irányuló legjobb kívánságait tolmácsolta, kijelentve: az Egyesült Államok azon fáradozik, hogy a Szovjetunióval békés, konstruktív kapcsolatokat tartson fenn.

PÁRIZS (MTI). A Francia Kommunista Párt februárban tartja 24. kongresszusát. A kongresszus tizedik október közepén hoztak nyilvánosságára, s a L'Humanité hétfői számában megkezdte azoknak az állásfoglalásoknak közzétételét, amelyekben a párttagok kifejtik véleményüket a kongresszus elé terjesztendő okmányról.

RÓMA (AFP). Indira Gandhi indiai miniszterelnök hétfőn hivatalos látogatásra Olaszországba érkezett. Megérkezése után nyomban tárgyalt Giovanni Spadolini kormányfővel. Indira Gandhi csütörtökig marad Olaszországban. Magánkihallgatáson fogadja II. János Pál pápa, majd az indiai miniszterelnök részt vesz az ENSZ élelmiszeri és mezőgazdasági szervezete (FAO) római értekezletén.

BEJGRÁD (UPI). Szombaton befejezte hétnapos, 8. kongresszusát az Albán Kommunista Párt. A párt KB első titkárává újabb Enver Hodzsát választották meg.

A szovjet nép nagy ünnepén katonai díszszemlét tartottak Leningrádban. A Névéra felvonultak a balti flotta hajói is. A forradalom városában ugyancsak több száz ezer ember vett részt az ünnepi menetben.

Katonai díszszemlét tartottak a szövetséges köztársaságok fővárosaiban, és megünnepelték október évfordulóját a Szovjetunió minden településén. Ünnepi menetek, néppünetek mutatták: a szovjet emberek örömmel emlékeznek a nagy októberre, dicső eredményeikre, készek új feladataik teljesítésére.

Déli egy óraker a szovjet kormány ünnepi fogadást adott a Kremli kongresszusi palotájában.

Itt Leonid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke mondott pohárköszöntőt:

Bonyolult nemzetközi körülmények között élünk és dolgozunk — mondotta többek között. — Az imperializmus agresszív köreinek veszélyes tervet és kalandor politikája fenyegetést jelent a békére és a népek biztonságára. Ilyen körülmények között a Szovjetunió és szocialista szövetségeseinek ereje, szilárd, következetes békepolitikánk, a minden józanul gondolkodó, békeszerető erővel folytatott együttműködésünk egyre nyilvánvalóbban a világbéke megőrzésének egyik fő biztosítékává válik.

Ezen az ünnepi napon ismét kijelentjük: a Szovjetunió mindent meg fog tenni azért, hogy elősegítse a népek reményeinek valóra váltását, szilárdan és rendíthetetlenül védelmezi fogja a béke, az igazságosság és a szabadság ügyét.

BELGRÁD (MTI). Jugoszláviában a múlt hónapban átlag 3,7 százalékkal emelkedtek a kiskereskedelmi árak és 3,5 százalékkal a megélhetési költségek — közölte a szövetségi statisztikai intézet. A fogyasztói árindex októberben 58,6 százalékkal volt magasabb az 1980. évi átlagnál, 42,6 százalékkal a tavaly októberinél és 35,7 százalékkal a decemberinél.

KAIRÓ (MTI). November első napjaiban hatvanöt szembélyt tartóztattak le Egyiptomban kommunista szervezkedés vádjával — adta hírül hétfőn a Majo, a kormány-párt hetilapja.

BEJRÚT (UPI). Szaad Haddad őrnagy, a dél-libanoni jobboldali milíciák parancsnoka szombaton visszavonta egy nappal korábban bejelentett lemondását — adta hírül a helyi rádióállomás.

TEL AVIV (AFP). Vasárnap megérkezett az uvadi katonai repülőtérről az izraeli légierő első köteléke. Ez a légibázis egyike annak a két repülőternek, amelyet az Egyesült Államok épít a Negev sivatagban Izraelnek, cserébe azért, hogy Izrael a megszállt Sínai-félsziget tervezett kiürítése után visszavonja Egyiptomnak az ott található két katonai repülőteret. A repülőter átadása egyelőre csak jelképes, mert az építkezés még távol áll a befejezéstől.

Válság hosszú távon

A nyugati világ sajtójában mindinkább polgárjogot nyer a „kormányzati válság” kifejezés. Ez nem tévesztendő össze egy-egy kabinet krízisével: hosszabb távú, következményeiben meglehetősen fenyegető jelenségről van szó; arról a vitathatatlan tényről, hogy jó néhány országban a számos kisebb pártcsoport léte és harca szinte végletesen kuszává, zavarossá teszi a politikai életet, az államot pedig tekintélyes szakértők szerint „csaknem kormányozhatatlanná”. Hogy mennyire valós dilemma arról van szó, azt jól tükrözik a vasárnapi belga választások előzményei és eredményei is. Az elmúlt hat esztendőben nyolc (!) koalíciós kormányt ítétek bukásra a kis nyugat-európai ország belpolitikai porondjának sajtósságai.

Most hétmillió szavazó járult az urnák elé (a törvény szerint a szavazás kötelező), köztük 850 ezer új választó. A fiatalok részvétele azonban nem felekezett friss vért az ország belpolitikai érrendszerébe: a parlamenti erőviszonyok úgy alakultak meg, hogy a problémák lényegét illetően tulajdonképp minden maradt a régiiben. Az eredmény lényege az, hogy az eddigi kormányzó Kereszténydemokrata Párt évtizedes vezető szerepe megrendült, és legalábbis valószínű, hogy kénytelen lesz ellenzékbe vonulni. A szocialisták Flandriában, Vallóniában és az önálló tartományként működő fővárosban, Brüsszelben nagyjából megőrizték híveiket. Ez annyit jelent, hogy a (kereszténydemokratáktól inkább jobbra álló) liberálisok mind a vallon, mind a flamand területeken inkább a kereszténydemokraták rovására nyertek voksokat. Összességében mégis jobbtólódásról beszélhetünk, és ennek nyilvánvaló oka, hogy az eddigi bal-középnek tekinthető koalíció az ország egyetlen gondját sem voltak képesek megoldani.

Belgium egyik legrégibb problémája a gazdasági-etnikai-nyelvi alapú vallon-flamand ellentét. 5,5 millió flamand, 3,5 millió vallon és az — ugyancsak megosztott — egymillió brüsszeli alkotja a népességet. Gyakorlatilag — a kommunistákon kívül — szinte minden pártból kettő létezik: számuket a nemzetiségi szembenállás duplázza meg. Bármilyen fejlesztésről vagy beruházásról volt is szó a parlamentben, a vita mindig a vallon-flamand ellentétbe torkollott és nincs ok annak feltételezésére, hogy ez a jövőben nem így lesz.

Mivel a szocialisták megtartották, a liberálisok növelték szavazataik számát, az lenne a logikus, hogy az új koalíciós kabinet gerince a két (illetve a flamand-vallon kettőzöttség miatt négy) párt legyen. Ez azonban a köztük húzódozó politikai szakadék miatt szinte elképzelhetetlen. Így aztán (hiába igyekeztek kikapcsolni a kampányból a nemzetiségeket és pártokon túlmutató egyetlen kulcsfontosságú témát, a rakételepítését) a választási eredmény ismeretében is csaknem lehetetlen egyelőre megjósolni: milyen lesz a Belga Királyság következő kabinetje. A politikai megfigyelők mindenesetre elhúzódozó koalíciós tárgyalásokat jósolnak.

Harmat Endre

Ünnepélyes zászlólevonás

Vasárnap délelőtt a budapesti Kossuth Lajos téren ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással levonták a Magyar Népköztársaság állami zászlaját, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulójának tiszteletére lengett az árbocon.

A Gellért-hegyi felszabadulási emlékműnél ugyan csak katonai tiszteletadással vonták le a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalmi zászlaját. (MTI)

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai

Érvényben: 1981. november 10-től

Devizanem	Vételi árfolyam	Közép árfolyam	Eladási árfolyam
Angol font	6426,62	6433,05	6439,48
Ausztrál dollár	3927,75	3931,68	3935,61
Belga frank	92,33	92,42	92,51
Dán korona	480,66	481,14	481,62
Francia frank	615,63	616,25	616,87
Hollandi forint	1403,21	1404,61	1406,01
Japán yen (1000)	148,25	148,40	148,55
Kanadai dollár	2866,51	2869,38	2872,25
Kuvaiti dinár	1 2205,56	12217,78	12230,00
Norvég korona	584,01	584,59	585,17
NSZK márka	1546,90	1548,45	1550,00
Olasz líra (1000)	29,00	29,03	29,06
Oszták schilling	220,63	220,85	221,07
Portugál escudo	53,42	53,47	53,52
Spanyol peseta	36,11	36,15	36,19
Svájci frank	1820,82	1822,64	1824,46
Svéd korona	624,24	624,86	625,48
Tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	3439,53	3442,97	3446,41

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1981. október 20-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csekk)- árfolyamok

Érvényben: 1981. november 10-től

Pénznem	Vásárolható legmagasabb bankjegycímletek	Vételi árfolyam	Eladási árfolyam
Angol font	50	6240,06	6626,04
Ausztrál dollár	50	3813,73	4049,63
Belga frank	5000	89,65	95,19
Dán korona	1000	466,71	495,57
Finn márka	100	760,28	807,30
Francia frank	500	597,76	634,74
Görög drachma	500	56,10	59,58
Hollandi forint	1000	1362,47	1446,75
Japán yen (1000)	10000	143,95	152,85
Jugoszláv dinár	1000	79,17	84,07
Kanadai dollár	100	2783,30	2955,46
Kuvaiti dinár	10	11851,25	12584,31
Norvég korona	100	567,05	602,13
NSZK márka	1000	1502,00	1594,90
Olasz líra (1000)	50000	28,16	29,90
Oszták schilling	1000	214,22	227,48
Portugál escudo	5000	51,87	55,07
Spanyol peseta	5000	35,07	37,23
Svájci frank	1000	1767,96	1877,96
Svéd korona	100	606,11	643,61
Török líra	1000	25,47	27,05
USA dollár	100	3339,68	3546,26

A KILEN lakótelepen gasház műsorszintjén üzemeltetett lakóház lami Építői (György)

Őszi kere rendezett és Vidéke k fogyasztási szintjén üz vanhét lakó lami Építői (György)

A rendez ie alatt, ok zót, 20-40 gemményel rendeztek, értékű árut iparcikkek közök, házt gyi áruk kedvezmény sági igény szolgálat a reskedelmi lasztékát be ahol a ha

polgárjogot nem tévesztőssébb távú, a jelenségről jó néhány léte és harca politikai éle-szerint „csak”-re való di-arnapi belga. Az elmúlt hat évtizedek bukás-át porondjának

el (a törvény új választó, rendezett friss a parlamenti problémák lé-adt a régién. ormányzó Ke-szerepe meg-ytelen lesz el-an. Vallóniá- fővárosban, ket. Ez annyit inkább jobbra amand terüle-rására nyertek dásról beszél- az eddigi bal- gyetlen gond-

gazdasági-etni- 5,5 millió fla- megosztott — Gyakorlatilag nden pártból benállás dup- beruházásról a vallón—fla- nak feltétele-

álisok növel- us, hogy az új lamand—val- Ez azonban a zinte elképzel- kikapcsolni a on túlműtató (elepítésekét) a em lehetetlen Királyság kö- munkásmozga- szlaját. (MTI)

Bank

Eladási
ységre forintban

**Bank
lyamai**

3,05	6439,48
1,68	3935,61
2,42	92,51
1,14	481,62
6,25	616,87
4,61	1406,01
39,40	148,55
88,38	2872,25
17,78	12230,00
44,59	585,17
48,45	1550,00
29,03	29,06
20,85	221,07
53,47	53,52
36,15	36,19
22,64	1824,46
24,86	625,48
00,00	2602,60
2,97	3446,41

hivatalos árfo- közlésnek meg-

Folyamok

0,06	6626,04
3,73	4049,63
9,65	95,19
6,71	495,57
0,28	807,30
7,76	634,74
6,10	59,58
2,47	1446,75
3,95	152,85
9,17	84,07
3,30	2955,46
1,25	12584,31
7,05	602,13
2,00	1594,90
8,16	29,90
4,22	227,48
1,87	55,07
5,07	37,23
7,96	1877,32
6,11	643,61
5,47	27,05
9,68	3546,26

Megjegyzés az újításról

Az utóbbi években az üzemekben, gyárakban csökkent a beadott újítások száma, mondja szakember ismerősöm. A másik azonnal hozzátesszi, hogy az újítás ma az egyik legnagyobb társadalmi probléma Magyarországon, sok visszaélés forrása.

Nem irigylésre méltó tehát az újítók helyzete, holott az ember úgy képzelné, hogy szeretet és megbecsülés övezi őket, hiszen ők azok a prometheuszi egyéniségek, akik nemcsak munkaerejüket adják a termelés megújításához, hanem eszüket, értelmüket is.

Nyilvánvalóan kettős cél hevíti őket. Az egyéni ambíciók kívül — kár lenne tagadni, hogy az emberi cselekvésnek ez az egyik legfőbb hajtóereje — a kisebb-nagyobb közösség szolgálatának vágya sarkallja az újítókat. Nem tévesztetem össze az újítókat a feltalálókkal; tudom, hogy a találmány nagyobb jelentőségű újítás, az újítás pedig kisebb horderejű találmány. Mostani mondanám szempontjából azonban egyenlőségjel tesz az újítók és a feltalálók közé, mert az a tapasztalatom, hogy újítóknak, feltalálóknak egyaránt nehéz sorsa van Magyarországon.

Annak idején, a hatvanas évek elején Kóvács András *Nehéz emberek* című filmjét látva azt gondoltam — utólag elismerem naivitásomat —, hogy ha más nem, ez a film fel fogja rázni a magyar közvéleményt, pontosabban ráébreszti az illetékeseket felelősségükre, s nem fordul elő többet mondjuk a görögös eke szegycsontjait fogadtatásához hasonló gáncoskodás, közömbösség. Azóta azonban sajnos újabb szomorú tapasztalatokat szereztem, tudok például arról a feltalálóról, aki hónapokig járt a szerkesztőségbe az igazához segítséget kérni. Végül győzött, de kicsoda óriási erőbedobással! Mintha kötelessége lett volna harcolnia, ellendrukke- rekkal, értetlen bürokratákkal vesződni. Aki olvasta Mezei András *Ilyen gazdagok vagyunk?* című riportját, ugyancsak elcsodálkozhatott, hogy a legtöbb nagy újítást kemény harcok árán kellett megvalósítani,

illetve egy csomó hasznos újítás soha nem valósult meg Magyarországon.

Hallom, egyik-másik gyárban haragszanak az újítókra, mert újításukat el kell bírálni, s az időbe telik, pénzbe kerül, munkával jár. S haragszanak rájuk azért is, mert az újítási díjat a nyereségalapból kell kifizetni, s az újítómunka a közömbösség pénze, azzal takarékoskodni kell. „Mit okvetetlenkedik az újító? Alljon be a sorba, s főleg ne vegye el a közömbösség pénzét!” Nyilván nem helyes a nyereségalapból fizetni az újítást, hiszen az újítási díj nem jutalomnak számít, az ellenértéke annak a haszonnak, amit az újítás hoz a népgazdaság, közelebbről az illető gyár számára.

Sok helyen az újítást elfogadják, aztán az újító várhat az ötlet megvalósítására. Közismert ugyanis, hogy üzemekben az újítások megvalósításának készsége nem valami magas szintű. De hát akkor hiába ismerjük el, hogy a tudomány termelőerővé válhat, ha a tudomány felismerése gyakorlati átültetésében a világon az utolsó közé tartozunk. Bizony nem ártana az üzemi újítási felelősökkel felsorolítani azt a listát, hogy hány elfogadott újítás vár még mindig megvalósításra.

A legnagyobb baj mégis a közömbösség. Egynéhány napja láttam és hallottam a televízióban, hogy a legutóbbi magyar újítás előtt ismét akadályok tornyosulnak. (Az embernek az jut eszébe, hogy azok is újítók színté, akik újabb és újabb akadályokat találhatnak ki az újítást megghiúsítandó.) S aztán hányszor megtörtént — Mezei András könyvéből is kiderül —, hogy számos magyar újítást külföldön valósítottak meg, államunk pedig drága pénzért, valutáért megvette a szabadalmat. Azt hiszem, minden magyar állampolgárt elszomorítanak ezek a jelenségek. Annál is inkább, mert ezt az ellentmondást senki sem érti, senki sem tud rá magyarázatot adni!

B. E.

A KILENCEDIK. Megkezdődött Debrecenben, az újkerti lakótelepen a kilencedik, az utolsó tízenegy emeletes magasház műszaki átadása. Az épületben 112 lakás van, földszintjén üzletek lesznek. Ebben az évben még két nyolcvanhat lakásos épület átadását tervezi a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat az Újkertben (Fotó: Kőszeghy György)

Magyar-osztrák szakszervezeti találkozó Sopronban

A Szakszervezetek Országos Tanácsának küldöttsége Gáspár Sándor főtitkár vezetésével vasárnap Sopronban találkozott az Osztrák Szakszervezeti Szövetség (ÖGB) küldöttségével, amelyet Anton Benya elnök vezetett. Az egynapos találkozon a SZOT és az ÖGB vezetői tájékoztatták egymást a két ország társadalompolitikai, gazdasági helyzetéről, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról, a szakszervezetek érdekvédelmi munkájáról. Véleményt cseréltek a szakszervezeti munka hatékonyságát, demokratizmusát elősegítő tevékenységről.

A küldöttségek eszmecsereét folytatták a magyar-osztrák szakszervezeti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről, és megállapodtak az 1982. évi kapcsolatok rendszerében. Megvitatották a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseit, a IV. európai szakszervezeti konferencia feladatait és a közös tennivalókat. (MTI)

ÁFÉSZ-ek a lakosságért

Őszi kereskedelmi heteket rendezett a Berettyóújfalui és Vidéke körzeti ÁFÉSZ. A fogyasztási szövetkezetek IX. kongresszusának tiszteletére kereskedelmi rendezvényekkel, kedvezményes vásárral egybekötött árbumutatót és kóstolókat szerveztek a Skála-Coop, valamint a megyei nagykereskedelmi vállalatok segítségével.

Az ÁFÉSZ szakembereinek tudását, hozzáértését több rendezvényvel növelték. Így az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekről, a vendéglátás időszerű feladatairól, a felvásárlásról hallhattak előadást az érdeklődők.

A rendezvénysorozat ideje alatt, október 15—31. között, 20—40 százalékos áremelkedéssel ruházati vásárt rendeztek, és 7 millió forint értékű árut értékesítettek. Az iparcikkek közül tüzelőszerek, háztartási cikkek, vegyi áruk találtak gazdára kedvezményes áron. A lakossági igények kielégítését szolgálta a megyei nagykereskedelmi vállalatok áruválasztékát bemutató kiállítás, ahol a háztartási munkát

könnyítő felszereléseket, a kisegítő gazdaságok gépeit, vegyszereit mutatták be. A Hajdú-Szabolcs megyei Élelmiszer- és Vegyiárú-nagykereskedelmi Vállalattal közösen nyolc községben bébiétel-bemutatót, -vásárt és -kóstolót rendeztek, 13 tejműtermék-bemutatót találkozhattak az érdeklődők sajtófel- leségével. A Debreceni Állami Gazdaság, a Borsodi Sörgyár, az Eger—Mátra vidéki Borkombinát is bemutatta termékeit.

Tízennégy kereskedelmi és vendéglátó-ipari egységben cukrázati termékek bemutatóját és vásárárt rendeztek meg, de nagy sikert aratott a hidegkonyhai bemutató és az ÁFÉSZ bakonszegi húszüzemének termékeiből rendezett kiállítás is.

Több községben műsoros divatbemutatót rendezett az ÁFÉSZ, s a rendezvénysorozathoz szüreti bálók, nota- estek, vadászvacsorák járultak. Mozgalmas, sikeres idegenforgalmi szezonot zárt az ÁFÉSZ a Biharkeresztesi idén a Biharkeresztesi ÁFÉSZ. 1979—1980-ban csökkent az itt átutazó turisták

száma, az idén azonban növekedett. A szövetezket kempingjének 28 faházában júniustól augusztus végéig nem volt egyetlen eladatlán férőhely sem.

A határ menti bisztró és a nemrég épült Csillag étterem forgalma is — a múlt évhez viszonyítva — 35, illetve 50 százalékkal nőtt. A szabad sátorozók is minden talpalatnyi helyet elfoglaltak a román határ közelében.

A kempinget négy hónap alatt több mint 6 ezren vették igénybe, csaknem kétszer annyian, mint 1980-ban. Az árbevétel 243 ezer forint volt a múlt évi 117 ezer forinttal szemben.

A szövetezket célja a belföldi turisták számának növekedése. Ennek elősegítésére az ÁFÉSZ vezetői üzleti kapcsolatot építettek ki az idegenforgalmi vállalatokkal, valamint a hajdúszoboszlói Béké üdülő vezetőkkel. A hétvégeken például meleg étel és más szolgáltatás várja a hajdúszoboszlói üdülőből útra kelt turistákat, akik rendszerint Nagyváradra vagy Kolozsvárra látogatnak.

A gyógyítás és a társadalmi szükségletek összhangja

MEGKEZDTE MUNKÁJÁT A MAGYAR NŐORVOSTÁRSASÁG 21. NAGYGYŰLÉSE DEBRECENBEN

Nagy jelentőségű egészségügyi rendezvény színhelye hétfőtől Debrecen. Az Orvostudományi Egyetem Nőgyógyászati Klinikájának szervezésében a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központban tartja 21. nagygyűlését a Magyar Nőorvostársaság.

Napjainkban az egészségügyi kérdéseit a társadalom megkülönböztetett figyelemmel kíséri, beleértve ebbe a gyógyítómunkát, az alapellátást, sőt a megelőzést, az egészséges életmódra nevelés módszereit is. Jellegeből következően különösen erős a kötődése a társadalom egészségéhez a nőgyógyászat különböző ágazatainak, hisz ennek eredményessége a felnövekvő generációk életére is kihat.

Az egészségügy és a társadalom szoros kapcsolatát hangsúlyozva üdvözölte a rendezvény előadóját, a társaság tagjait, a tíz országból érkezett vendégeket, a konferencia védnökeit dr. Lampé László egyetemi tanár, a DO-TE Nőgyógyászati Klinikájának igazgatója, a konferencia elnöke. Jelen voltak a megnyitón Sikula György, a megyei pártbizottság első titkára, dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke, dr. Postás Sándor, a Debrecen városi pártbizottság első titkára, a nagygyűlés védnökei.

Dr. Lampé László elmondta, hogy a konferencia — hagyományaihoz híven — ismét a terület szakmailag és társadalmilag legfontosabb kérdéseit tűzte napirendre. Szerepet kapnak a konferencia anyagában a higiéniaival, terhesgondozással, a klimakteriummal, a koraszüléssel, a magzati retardációval kapso-

A konferencia résztvevői

latos előadások, poszterbemutatók. Kerekasztal-konferenciákon vitatnak meg több témakört. Először szerepelnek a tanácskozáson oktató és tudományos kisfilmek.

Dr. Karmaszin László, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora arra utalt, hogy a felvetődő szakmai tapasztalatok egyben minősítésre, állásfoglalásra is várhatnak a konferencián, így szolgálhatják igazán a gyakorlati retardációval kapso-

Az Egészségügyi Minisztérium nevében dr. Öry Imre főosztályvezető, a Nőorvostársaság vezetősége képviselője előadása után az első fő- téma referátumaival kezdte meg szerdaig tartó munkáját a nagygyűlés.

A társaság újonnan választott tagjainak beiktatása, a tiszteletbeli tagok bemutatkozó előadása után az első fő- téma referátumaival kezdte meg szerdaig tartó munkáját a nagygyűlés.

Felemelték a tömény szeszes italok és a dohányárak fogyasztói árát

Az Országos Anyag- és Árhivatal és a Belkereskedelmi Minisztérium közleménye

1981. november 9-től a tömény szeszes italok és a dohányárak fogyasztói ára átlagosan 20 százalékkal emelkedik.

A tömény szeszes italok közül nagyobb mértékben, 25 százalékkal emelkedik a magasabb szesztartalmú gyümölcspálinkák fogyasztói ára, kisebb mértékben, 15-16 százalékkal az alacsonyabb szesztartalmú likőrök.

A palackozott tömény szeszes italok közül a félliteres, 40 százalékos cseresznye- és barackpálinka, valamint a rum fogyasztói ára 68,30 Ft-ról 80,30 Ft-ra, a kimért tömény szeszes italok közül a IV. osztályú vendéglátó üzletekben a 40 százalékos pálinka és rum

literenkénti ára 130 Ft-ról 154 Ft-ra emelkedik.

A forgalom döntő hányadát kitevő dohányárak közül a belföldi gyártású és a szocialista importból származó cigaretták ára átlagosan 20 százalékkal, egyéb cigaretták ára 5—34 százalékkal emelkedik.

A 25 db-os Kossuth cigaretta 5,60 Ft-ról 6,70 Ft-ra, a Symphonia 7,40 Ft-ról 8,90 Ft-ra, a Sopianae 10 Ft-ról 12 Ft-ra drágul. Az 50 g-os magyar pipadohány csomagonkénti ára 2,40 Ft-ról 2,90 Ft-ra, a Csongor szivar (20 db-os csomag) ára 15 Ft-ról 18 Ft-ra emelkedik.

Az egyes termékek új fogyasztói árainról a vásárlókat részletes árjegyzék tájékoztatja.

Vasárnaponként igencsak serénykedniük kell a szakácsoknak (Fotó: Nagy Gábor)

Visszatérnek a vasárnapi vendégek

Az elmúlt évtizedekben számtalan család úgy döntött, hogy az otthoni főzés helyett betér egy vendéglőbe ebédre, vacsorára. Nem a legszélesebb tömegek tették ezt, de így is igen sok háziasszony, dolgozó asszony számára válhatott igazán pi- henőnappá a vasárnap.

Később aztán lényegesen megdrágultak a vendéglők, és elmaradoztak az étkezők, különösen a vasárnapi vendégek.

Vallató Péter, az Arany Bika Szálloda üzletigazgatója a vendégek visszacsalogatásáról beszél. Ezt szolgálja, hogy vasárnap olcsóbb az

ebéd, a vacsora. Negyven százalék a kedvezmény. Jó üzleti fogásnak bizonyult. Az elmúlt hetekben már kénytelenek voltak konyhai segédeket alkalmazni, annyira megnőtt a vasárnapi forgalom. Egy áprilisi vasárnap bevételének a kétszeresénél tartanak jelenleg.

Jó helyen van?

Debrecenben, a Vámospécsi úton két helyen — a Veres Péter és a Sölyom utcánál — az úttorkolatban helyezték el a busz megállókat. Így aztán, ha valaki be akar fordulni az említett két utca közül az egyikbe, s ugyanekkor a busz a megállóban áll, könnyen balesetveszélyes

helyzet adódhat. Gyakori, hogy a beforduló mögötti kocsit vezetője azt hiszi, csak a buszt kerüli meg az előtte jelző jármű, s ezért elhúzza mellette. Csirmaz József, debreceni levélírónk szerint a busz megállókat az út torkolatában való elhelyezése nem a legszerencsésebb.

Nem a mi dolgunk!

Az építkezések gyakori velejárája, hogy a környezetben levő házak lakóinak sok kellemetlenséget kell eltűrniük. Ezt azonban vállalják abban a reményben, hogy mielőbb felépül a ház, s az építkezés zűrzavarái meg-

szűnnek. Vannak azonban olyan kellemetlenségek, melyeket egy kis figyelmességgel el lehetne kerülni. Ezek közé tartozik a vízelzárás is.

Több levélírónk panaszkolta, hogy nem értesítik a lakókat, ha el akarják zárni a vizet. Nemegyszer előfordul, hogy — házfelügyelő hiányában — az építők nem veszik a fáradságot, és a vízelzárásról nem értesítik minden érintettet. Ha ilyenkor felelősségre vonják őket, egyhamar megadják a választ, „nem a mi dolgunk, mi köztünk hozzá?”. Nos, véleményünk szerint sok közülük van hozzá, s kötelességük a várható vízelzárásról és annak időtartamáról értesíteni a lakókat.

Rendületlenül érkeznek a számlák

„Ez év áprilisában lakást cseréltem. Ekkor minden szolgáltató vállalatnak bejelentettem a lakcímem megváltozását — írta levelében Bialik Jánosné, Debrecen, Csapó utca 75. szám alatti lakos. — Az OTP-nél nyilatkoztam, hogy az előző lakásomról érkező számlákat ne fogadják, mert onnan nincs tartozásom.

Sokáig nem csinálhatom ezt. Adjanak tanácsot, mit tegyek, hogy a vállalat és az intézmény végre megértse: lakást cseréltem!

A Házi Jogtanácsadó októberi száma A LAKOSSÁGI ADÓKRÓL

Az adófizetés a világon sehol nem tartozik a legnépszerűbb állampolgári kötelességek közé. A különböző országok adórendszere eltérő. Van, ahol olyan bonyolult, hogy már-már külön „tudomány” az éves adóbevallás elkészítése.

A magyar adórendszer nem tartozik a legbonyolultabbak közé. Ennek ellenére — vagy éppen ezért? — néha mégis igen nagyfokú a tájékozatlanság ezen a területen. Minden képpen hasznos tehát, ha szélesebb körben is ismertté válik, mikor milyen adóüggyben hív kell fordulni, milyen lehetőségek vannak a véletlenszerű sérelmek jogorvoslására.

A Házi Jogtanácsadó októberi száma az előbbiekhöz ad segítséget, bár teljességre nem törekszik. A kiadvány első fejezetében a jövedelemadórol van részletesen szó. Itt többek között az alábbi kérdésekre kapunk választ: mennyi a jövedelemadó, ha üdülésre adnak ki helyiséget; milyen bérjévedelmek mentesek az adó alól; mikor kell az ingatlanértékesítés után adót fizetni. Még ebben a részben olvashatunk a háztáji és kisegítő gazdaságok jövedelemadójáról, az átlagosnál nagyobb jövedelmet elérő mezőgazdasági termelők külön jövedelemadójáról, az egyéb címen fizetendő általános és a szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadójáról.

Röviden
A november 3-i számunkban megjelent, „Kerekpár volt, kerekpár nincs” című írásunkhoz fűzött megjegyzést Madár Istvánné debreceni olvasónk. Többek között arról írt, hogy megérti a két lány helyzetét, átérzi gondjukat, annál is inkább, mert az ő helyzetük is hasonló. „Lányom kitűnő bizonyítványért kapott egy kempingkerékpart. Akkor alig lehetett megvásárolni, csak újsághirdetés útján sikerült vennünk egyet. November 3-án férjem dolgozni sietett a kerekpáron, és útközben megállt a Boeska téri csemegeboltnál. Amikor pár perc múlva kiment a boltból, a kerekpárnak hűlt helyét találta.
Mindez délután egy óra körül történt. Nagyon felháborított, hogy lelakatolva sem lehet fényes nappal az

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni
HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
postája
4024 III

Az oldalt összeállította: Balogh Júlia

Tizenkét év után

„Villanyfényben járhatunk...”

Igen gyors levélváltás következett sorrendben a panaszos, szerkesztőségünk és a TITÁSZ Vállalat között. Az ilyen események gyakoriak, sok nem kerül a nyilvánosság elé, de a mostani azok közé tartozik, amely megérdemli az emberek figyelmét.

Lapunk október 27-i számában Szóvá tették címszó alatt Szabó Istvánné panaszát közöltük. Ebből idézzük: „Debrecenben, a Martonfalvi utcában nincs rendes közvilágítás. Az arra járók jó ideje botorkálnak, bukdácsolnak a sötétben. Legutóbb örömmel láttuk, hogy villamos kábelt fektettek, fűlámpákat szereltek fel, s most azt várjuk, mikor adnak fényt a lámpák.”

Az írásra egyszerre két válasz is kaptunk. Az egyik a TITÁSZ Vállalat volt (a másiktól később). „Megbízás alapján a TITÁSZ Vállalat debreceni üzemigazgatósága a közvilágítás korszerűsítését végezte a Martonfalvi és a Poroszlai utcákban. A kivitelezést az utóbbi ütemében a fenti két utcában a munkák összekapcsolásával lehetett elvégezni. Akadályt jelentett a munkaterület hiánya — ki-sajátítási problémák, rendezetlen terep. A kivitelezés mellett biztosítani kellett a gyalogosforgalmat és a személygépkocsi-forgalmat is,

ami részünkre többletmunkával járt. Az új, korszerű közvilágítás megteremtésével a régít meg kellett szüntetni.
A hálózat üzembe helyezése ütemezés szerint, november 1-vel megtörtént. Megértjük az ott lakók türelmetlenségét, de nem volt előbbi időpontra tervezve a hálózat üzemserű bekapcsolása.”

S megérkezett egy nem várt levél is, melynek nagyon örültünk. Írója Szabó Istvánné volt a Martonfalvi utcából.
„Három nap múlva” — mármint a cikk megjelenését követően — „30-án este már teljes fényben úszott az egész utca. El sem tudom mondani, milyen nagy nap volt ez számunkra. Az ott lakók valóságosan ujjongtak velünk együtt. Tizenkét évi sötétség után — ennyi idő óta lakunk itt — végre fényben járhatunk. Csak egyet nem értek. Miért kellett eddig várnia a TITÁSZ-nak?”

Nos, a vállalat válaszából bizonyára kiderül, ők nem várták, elvégezték a munkát a határidőre, melyre a megrendelés szólt. Úgy látszik, a tanács csak most tudta ezt a munkát elvállaltatni. A lakókkal együtt mi is örülünk a kivilágított Martonfalvi utcának, s reméljük, mindig hiánytalanul égni fognak a lámpák.

Tudósítóink jelentik

November 9—14. között Zsákán, Furtán és Darvason öregek hetét rendeznek.
November 10-én, kedden Zsákán a hajdúszoboszlói szociális otthon kultúrscsoportja, majd a kisdobosok adnak műsort. A furtai öregek a berettyóújfalui napközi otthon gondozóival találkoznak. Darvason az ÁFÉSZ dolgozói közönséget a munkában megfáradt embereket.

Szerdán Furtán Csátrai Gábor gyógyszerész tart előadást a gyógyító növényekről. Pénteken a zsákai pávakör és a citeragyűttes ad műsort.

A Debreceni Ruhagyárban tartott ABC-napok sikerén felbuzdulva november 12-én és 13-án a Debreceni Konzervgyárban is bemutatott egybekötött vásárt rendeznek. A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottsága által szervezett rendezvényen a Hajdú-Szabolcs megyei Elemliszter- és Vegyiáru-nagykereskedelmi Vállalat, a Hajdú-Bihar megyei Húsiipari Vállalat, a Kelet-magyarországi Rővid- és Kötőtáru-nagykereskedelmi Vállalat, a Debreceni Ruhagyár, a Hajdú-Bihar megyei Údítóipari Vállalat, a Hajdú-Bihar megyei Tejipari Vállalat és a VASVILL Kereskedelmi Vállalat mutatja be termékeit.

mekek szinte játéknak tekintik a rongálást. „Ennek bizonyítására elég megnezní jásztereink állapotát. Minden anyagi erőfeszítés ellenére úgy látszik, képtelenek vagyunk megőrizni ezeket jó állapotban egyik idényről a másikra. A futballpályák kerítéseit szét-szaggatják, kitépik a fákat, a virággyásokat letaposják. Úgy tűnik, nemcsak környezetüket nem becsülik, de játékaikat sem.
Gyakran lelik örömeiket a szeméttartók felforgatásában. A vaslemez kerítések csapokat kitépik, lefeszítik az üldöszkát a padokról. Aki szólni mer — házfelügyelő vagy más lakó — durva választ kap, s örülhet, ha nem hajlítják neki a lábát.
Egyszóval valami nincs rendben, ha a rombolást játéknak tekintik a gyerekek — és sajnos egyre bővül a táboruk. Hasznos lenne, ha rájuk többször és jobban odafigyelőnek el-sősorban a szüleinek.”

„Férjem ez év május 9-én hirtelen meghalt, és én egyedül maradtam két kis-korú gyermekkel” — kezdte levelét özvegy Kiss Sándorné, polgári olvasónk. „Férjem a helyi tanács költségvetési üzeménél dolgozott, s munkatársai azóta sem feledkeztek meg rólam. Legutóbb az üzem egyik brigádja lakásunk külső festését végezte el társadalmi munkában. Segítőkészségüket, gondoskodásukat ezúttal is szeretném megköszönni.”

„Kérem, ne értsenek félre, szeretem a gyerekeket és vélem, a »hiba« nem elsősorban bennük van” — kezdődött egy olvasói levél, és folytatódott egy igen hosszú és szomorú felsorolással. Levélírónk azt figyelte meg, hogy a gyer-

VÁLASZ

A kondorosiak kérései című cikkre

Lapunk szeptember 22-i számában írtunk a kondorosiak három kéréséről — arról, hogy a Vámospécsi és Debrecen között közlekedő busz vegye fel a Fancsikára utazókat is, továbbá javítsák meg a kondorosi megállóban a várakozóhelyiséget, és végül ha lehetséges, helyezzenek el padokat a fancsikai megállóban. A megjelent írás egy részére választott a városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetője a Hajdú-bihari Napló október 27-i számában. Eszerint a busz megálló hátsó falburkolatát megjavítják, és a pihenőpadok is kikerülnek a kondorosi megállóba.

„Vállalatunk állandóan figyelemmel kíséri és ellenőrzi az autóbuszvonalak forgalmát, s így már a cikk megjelenését megelőzően intézkedések megtörténtek. Szeptember 1-től a Debrecen—Vámospécsi közötti útvonalra többletkocsiként egy Ikarus 266-os típusú buszt állítottunk be. Ennek a járműnek a közlekedését úgy alakítottuk ki, hogy elsősorban a Vámospécsi—Debrecen útvonalon jelentkező közlekedési gondokat enyhítse, a lehetőségekhez mérten oldja meg.

„Vállalatunk állandóan figyelemmel kíséri és ellenőrzi az autóbuszvonalak forgalmát, s így már a cikk megjelenését megelőzően intézkedések megtörténtek. Szeptember 1-től a Debrecen—Vámospécsi közötti útvonalra többletkocsiként egy Ikarus 266-os típusú buszt állítottunk be. Ennek a járműnek a közlekedését úgy alakítottuk ki, hogy elsősorban a Vámospécsi—Debrecen útvonalon jelentkező közlekedési gondokat enyhítse, a lehetőségekhez mérten oldja meg.

Ugyanekkor elrendeltem, hogy ezen a buszvonalon szolgálatot teljesítő gépkocsivezetők munkáját fokozottan ellenőrizzék. A jelenlegi tapasztalatok azt igazolják, hogy lényegesen csökkent a Debrecen—Vámospécsi közötti megállóhelyeken fel-szállni kívánó utasok száma, így a kondorosi problémája is csökkent.
Járataink csúcsidei zsúfoltsága közismert, s az ebből eredő kényelmetlenségekért továbbra is az utasok türelmét és megértését kérem.”

SEGÍTETT A BRIGÁD

A Debreceni Dohánygyár Kandó Kálmán Szocialista Brigádja a rokkantak nemzetközi éve alkalmából vállalta, hogy segítséget ad a gyár egyik dolgozójának, Rózsa Pálnak. Vállalták, hogy motoros meghajtásúra átszerelik és folyamatosan karbantartják munkatársuk rokkant gyermekének tolokocsiját. A felvétel tanúsága szerint a tolokocsit már megkapta gazdája, s a brigád ezzel jelentősen hozzájárult a rokkant életének megkönnyítéséhez.

Telefonon megkérdeztük

Mennyibe kerül egy liter tej?

A levél névtelenül érkezett, de közérdekűsége miatt foglalkozunk vele. Az is igaz, erről a témáról volt már szó, de úgy látszik, nem elegendő, sokak figyelmét elkerülte.
November 1-én, vasárnap levélírónk kislánya a Nagyállomáson, a tejbárban vett egy liter tejet. A gyerektől 9 forint 40 fillért kértek. „Ertelhetetlen számomra ez” — olvastuk levelében. — „Véleményük szerint jogosan kértek többet a tejet?”
Ezzel a kérdéssel fordultunk Mélykúti Józsefhez, az Utasellátó Vállalat 47. számú üzemenek helyettes vezetője.
— A tejbárban vásárolt egy liter tej ára annyi, amennyit

levélíró említett, s ugyanennyit kell fizetnie annak, aki az állomás ellenében vásárolja meg. A rendeletek értelmében ugyanis a tej ára itt az elárusítóhely osztályba sorolásának felel meg. A tejbár harmadosztályú. A panaszos gyermeke az említett napon vásárolhatott volna a Nagyállomáson literes tasakos tejet kiskereskedelmi áron is. Megpedig a vödörben, a bisztró mellett és a mozgósárusoknál.
Ezek szerint szabálytalanul nem történt. Bizunk benne, írásunkat olvassa a névtelen levél szerzője is, és más-kor nem habozdik fel a tej magas árán, ha a tejbárban vásárol.

Még kell az állványzat

Levélben kaptunk választ Fejes Bélától, a városi tanács vb. hivatala műszaki osztályának vezetőjétől egyik olvasónk kérdésére. Ő arról érdeklődött, hogy szükséges-e még az állványzat a debreceni Hatvan utca 1. számú épület előtt. A látszat szerint az épületen már nem dolgoznak.
A tanács osztályvezetőjének válasza a következő:
— A Hatvan utca 1. számú épület (Püspöki palota) állagmegóvási munkáit az Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat végzi. Ez a munka

nemcsak a kupola felújítását jelenti, ami már elkészült, hanem az egész tetőszerkezetét is.
A tetőszerkezet felújítását az időjárás miatt csak a következő év június 30-ig tudják befejezni, ezért a védőtővel ellátott állványzat fenntartása indokolt. Hiszen előfordulhat, hogy a lehellő kisebb elemek védőtő hiányában a járókelőkben kárt okozhatnak.
A balesetek megelőzését szolgáló állványzatot a munka befejezése után két héten belül lebontják.”

FOL...
Lázár Gy...
meg a Tisz...
ért, a reak...
tó magyaro...
szadalm...
fejező harc...
tes, Magya...
Csehszlová...
vetkezéme...
celkítüze...
Magyarorsz...

Ilyen ok...
te fel a d...
szándékolt...
vetelése el...
és arra tö...
nemzetiség...
kormány n...
könyvisen...
ottani mag...
szágról az...
települjéne...
„A magy...
szövegész...
hályt nem...
kényszerít...
ság részere...
A legveher...
ta Szlávok...
mörülésné...
és szélsősé...
szerepet”...
nemcsak a...
országi szl...
rájuk. A p...
áttelepülés...
tagjai, akik...
bizonyoság...
útjukon.

A propag...
jelentkez...
derült, hog...
ra. A ma...
volt hajlan...
ták ragasz...
augusztus...
érelmű...
ciót. „A D...
— olvasha...
véget a szl...
vagy a der...
végső soro...
jét is.”
A Tiszat...
is szlovák...
szór száz...
rangos szl...
Wlachovsk...
szlovák m...
Meditáció...
riasztó tap...
rek című...
jellemző...
olvasható...
nelmi tény...
következm...
családok s...
lenségek is...
előtt is a...
volna, így...
rint a Rom...
ban szület...
ságtól, ar...
szándékú...
szerző túls...
A recenze...
került sor...

A szomb...
ugyancsak...
logh Edgár...
szített inte...
tott ki me...
Edgár a s...
kellős köz...
sebségből...
meg róla:...
monikus e...
rel, másko...
A kisebb...
meg, sőt b...
rábban. „L...
ték, a szlo...
ta —, és R...
ben javas...
gyaroknak...
Romániába...
Petru Groz...
zá — a leg...
nak, sőt ép...
a két orsz...
tartós egy...
hogy a mo...
tucatjait k...
tukban és...
kapcsolat...
gondolom...
mint törté...
lanatnyi k...
találjuk me...
főit, de ne...
günkne jó...
Az erdély...
rú utáni e...
DOSZ hely...
mének vol...

PÁRBESZÉDEK A SZÜLŐFÖLDRŐL

Lázár György tollából számontartandó tanulmány jelent meg a Tiszatáj novemberi számában. „A népek barátságáért, a reakció és sovinizmus ellen — az együttélést választó magyarországi szlovákok harca a kitelepítés ellen” hosszadalmas és körülményes című írás a II. világháborút befejező hároméves időszakot elemzi. Amint eléggé ismeretes, Magyarország vesztes félként került ki a háborúból, Csehszlovákia viszont a győzők közé számított. Ennek következményeként az országnak más-más volt a lehetősége célkitűzéseinek valóra váltásában, arról nem is szólva, hogy Magyarország nemzetközi tekintélye nullaponton süllyedt.

Hűség a szülőföldhöz

Ilyen okok miatt a pesti kormány csak erőltetnül vehette fel a diplomáciai küzdelmet a szlovákiai magyarság vendékelől teljes kitelepítése ellen. A magyar kormány követele az, hogy az összes csehszlovákiai magyar nemzetiségű lakost Magyarországra telepítse. A magyar kormány nem értett ugyan egyet a kitelepítéssel, de hogy könnyítsen valamelyest a jogfosztottság állapotában élő ottani magyarság helyzetén, „hozzájárult, hogy Magyarországról azok a szlovákok, akik erre önként hajlandók, áttelepüljenek Szlovákiába...”

„A magyar kormány — írja a szerző — egyértelműen lezárta, hogy az önként távozókat újtába semmiféle akadály nem górdít, a maga részéről azonban senkit nem kényszerít távozásra, s a Magyarországra maradó szlovákság részére biztosítja az őt megillető nemzeti jogokat.” A legvehemensbb áttelepülési propagandát az Antifasiszta Szlovák Frontja szlovák tagozata folytatta. Ennek a tömörülésnek a tevékenységében „kezdetől fogva a reakciós és szélsőségesen magyarellenes elemek játszottak vezető szerepet”. Előtt két reakciós beállítottságú pap állott, akik nemcsak a kilátástalan itthoni jövővel riogatták a magyarországi szlovákokat, de lelki terrorral is hatni próbáltak rájuk. A papok mellett buzgó propagandát fejtettek ki az áttelepülés érdekében a Csehszlovák Áttelepítő Bizottság tagjai, akiket — a magyar kormány engedékenységének bizonyosságául — csehszlovák katonák kísérték propagandautjukon.

Hol született Pázmány?

A propagandahadjárat ellenére mindössze 92 390 személy jelentkezett Szlovákiába településre, később azonban kiderült, hogy 29 950 ember akarata ellenére került a listákra. A magyarországi szlovákok nagyobbik hányada nem volt hajlandó elhagyni szülőföldjét, s ezzel bizonyosságát adták ragaszkodásuknak Magyarországhoz. Egy későbbi, 1946. augusztus 18-i kiáltványban a magyarországi demokratikus érzelmű szlovákok elítélték az erőszakos lakosságcsere akciókat. „A Duna-völgyi népek elemi érdekei is azt követelik — olvasható ebben —, hogy igazságos megoldással vessünk véget a szlovák-magyar vitának, mert ennek az elhúzóda véget a demokrácia szemlének meg, nem felelő megoldása végső soron veszélyeztetné a Duna-völgy népeinek békéjét is.”

A Tiszatáj novemberi számában egyébként több írásnak is szlovák vonatkozású a témája. Kiss Gy. Csaba az előző száz évvel ezelőtt megjelent Slovenské Pohľady című rangos szlovák folyóiratról írt eligazító cikket. Karol Wlachovský Igor Navratil készített tartalmas interjúkat a szlovák műfordító műhelymunkájáról. Kafer István pedig *Meditáció címeres szomorúságokról* címen foglalja össze riasztó tapasztalatait Jozef Novák *Szlovákiai család címer* című „heraldikai” kötetéről. A könyvre egyáltalán nem jellemző „a tudományos pontosság és következetesség” — olvasható a bírálatban. Mindvégig tendenciózus, a történelmi tényeknek fittyet hányó. Ennek a „szemléletnek” a következménye az, hogy a szerző tolla alatt ősi magyar családok szlovákká lényegülnek. A könyvben olyan képtelenségek is burjánzanak, mintha három-négy száz évvel ezelőtt is a mai kelet-közép-európai országhatárok léteztek volna. Így aztán Pázmány Péter és mások a szerző szerint a Román Szocialista Köztársaságban, illetve Szlovákiában születtek. Bethlen Gábor pedig megfosztatik magyarországtól, amiként a Károlyi család is, ami talán már a jó szándékú szlovák olvasókban is felkeltheti a gyanút, hogy a szerző túlságosan elragadtatta magát a mítoszteremtéssel. A recenzius joggal sajnálhatja, hogy mind ez ideig nem került sor ilyen dolgokban is a párbeszédre.

Lehetőség és valóság

A szombathelyi Életünk 10. számában M. Kiss Sándor ugyancsak többség és kisebbség viszonyáról faggatta Balogh Edgárt. A romániai közélet jeles magyar alakjával készített interjúban már a címe is jelzi — „... hivatást számított ki magának történelmi helyzetéből” —, hogy Balogh Edgár a szükségből kovácsolt erényt. A Sarló-mozgalom kelles közepéből került Csehszlovákiából Romániába: kisebbségből kisebbségbe, hogy soha többé ne feledkezzék meg róla: a kisebbség szolgálat kötelesség. Mindig a harmonikus együttélés kimunkálásán ügyködött, néha sikerrel, máskor kudarcra vagy éppen bukással.

A kisebbségi gond a második világháború után sem szűnt meg, sőt bizonyos értelemben még akutabbá vált, mint korábban. „Láttuk azt, hogy a szudéta-németeket kitelepítették, a szlovákiai magyarokat ki akarták telepíteni — mondta —, és Romániában is volt olyan megnyilatkozás, amelyben javasolták a román és a szovjet kormányoknak a magyaroknak mint fasisztáknak a kitelepítését.” Csakhogy Romániában ekkor a jeles humanista és magyarbarát, dr. Petru Groza volt a miniszterelnök, aki — tegyük itt hozzá — a leghevesebb ellenzője volt minden diszkriminációnak, sőt éppenséggel — erről már Balogh Edgár is vall — a két ország közötti vámuniot próbálta megvalósítani. A tartós együttműködésért mindent megtett, azzal is például, hogy a moldavai csángó falvakba magyar tanítók és papok feladatjait küldte, hogy az ottani magyarok nemzeti jogait megvédje és hitükben megerősödjének. Balogh Edgár ezzel kapcsolatban így summázza tapasztalatát, véleményét: „Úgy gondolom, sose szabad elfelejtenünk, hogy a híd-szerep, a pillanatnyi körülményektől is. Lehet, hogy itt vagy ott nem lehetett meg a hídnak a kiinduló támpontjai, az oszlopok, de nekünk helyzetünkben, történelmi szükségességűnk kell.”

Az erdélyi, s még tagyabban a romániai magyarság háború utáni erőteljes demokratikus tömegszervezete, a MARDOSZ helyébe lépő Magyar Népi Szövetség ennek az eszmének volt következetes hordozója s letéteményese.

— teljes —

A francia kultúra napjai Debrecenben

A budapesti Francia Intézet és a Kölcsey Művelődési Központ jóvoltából egy hónapig francia kulturális események sorozata színesíti a hajdúsági megyeszékhely életét. A francia kulturális napok nyitányaként november 13-án *Hommage a Tériade* címmel a párizsi Tériade művészeti kiadó négy évtizedet bemutató kiállítás kerül a közönség elé a művelődési központ előterében, a Kölcsey kiskalérijában. Tériade nem alkalmazkodik a könyv történetének ama — az írás tényéből fakadó — titokzatos kiváltságához, hogy az egybekötött lapokon csak a költészetnek vagy az irodalomnak van helye: ő a könyvet korának művészei előtt kitárva, egy addig ismeretlen írás, a festő írását jelenteti meg kötetekben. Az *Hommage a Tériade* című kiállítás először a párizsi

Grand Palais Galériában aratott sikert, a magyar közönség októberben a budapesti Múcsarnokban láthatta. A Beaudin, Bonnard, Chagall, Giacometti, Gris, Gromaire, Laurens, Le Corbusier, Léger, Matisse, Miro, Picasso, Rouault és Villon műveit felsorakoztató bemutatót, amely december 7-ig látható, november 13-án, pénteken délelőtt 11 órakor *Laurent Deshusses*, a budapesti Francia Intézet igazgatója nyitja meg.

A francia kulturális napok következő eseményeként a régi korok zenéjét játszó „Le Grande et la Chambre de Roy” együttes ad hangversenyt november 23-án este a művelődési központ színháztermében. Az intézmény konferenciatermében másnap Arles és Provence vidékéről *Maité Dobucquet* művészettörténész, a párizsi

Alliance Franceire előadója tart mozgófilmmel és diák-kal szemléltetett előadást. Filmekben egyébként sem lesz hiány, hiszen november 30-án és december 1-én francia filmek peregnak a Híradó mozi vásznán. Az első vetítésen *Pierre Kast* mutatja be *Szemben a Nappal* című 1979-ben készült filmjét, s ez alkalommal a nézők találkozhatnak az egyik szereplővel is. A második vetítés programjában *Bertrand Bije* filmje, az 1981-es Cannes-i fesztiválon bemutatott *Az após szerepel.*

A francia kultúra napjainak záróeseményeként december 14-én francia balett-együttes mutatkozik be a megyei művelődési központ színháztermében a debreceni közönségnek. *Aline Roux* művészeti vezető együttese „Rytme et structure” című produkciójával lép színpadra.

Megjelent a Slavica XVII. kötete

A Slavica a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szlav Filológiai Tanszékcsoportjának tudományos kiadványa. Kerek 20 esztendővel ezelőtt alapította az Orosz Tanszék akkori vezetése.

A Slavica elküldése nem változott az eltelt két évtized alatt: a mai napig is elsősorban az időközben Szlav Filológiai Tanszékcsoportra szerveződött egység oktatói tudományos eredményei számára biztosít rangos közlési lehetőséget. A tanulmányok kizárólag idegen nyelven — angolul, németül, franciául és valamennyi szlav nyelven — jelennek meg, ezért a kiadvány a tanszékcsoport tudományos eredményeinek közlésével egyidejűleg alkalmas fórum arra, hogy tudományos kapcsolatokat teremtsen elsősorban a külföldi szlavisztikai központokkal Keleten és Nyugaton egyaránt, de természetesen hazai kutatóhelyekkel is. A Magyar Tudományos Akadémia *Slavica* c. folyóiratán kívül a Slavica az egyetlen rendszeresen megjelenő magyar szlavisztikai kiadvány, amelyben (az ívterjedelemből egyharmadában) publikálnak olyan külföldi társ szakfolyóiratok munkatársai is, amelyek kölcsönösségi alapon a Szlav Filológiai Tanszékcsoport oktatóinak a tanulmányait is közli. Az eddigiekből az is kitűnik, hogy a Slavica olvasóinak többsége elsősorban külföldi szakemberek — egyetemi oktatók, tudományos kutatóintézetek munkatársai — közül kerülnek ki. Ilyen módon a Slavica ama kevés számú rendszeresen megjelenő tudományos

kiadványaink egyike, amelyek elviszik a hazai szlavisztikai kutatások híret a világra.

A Slavica most megjelent XVII. kötete 14 tanulmányt közöl, 4 nyelvészeti és 10 irodalmi tárgyú munkát. A külföldi nyelvészek közül A. V. Gladkij szovjet professzor „A mondat szintaktikai struktúrájának leírása szintaktikai csoportok rendszerének segítségével” és Paul Garde francia nyelvész „Az orosz nyelv három létező morfológiai rendszeréről” c. tanulmánya reprezentálja az adott területek külföldi kutatási eredményeit. A tanszékcsoport nyelvész munkatársaiból a Slavica XVII. kötetében Földi Éva tanárségéd közölte polonisztikai tárgyú tanulmányát: „A palatalizáció és a faryngalizáció lényege a lengyel nyelvben”. A nyelvészeti munkák sorát Oláh Tibor budapesti kutató „A dialógus mint kommunikatív készség — Kontraszt vizsgálat” c. tanulmánya zárja (francia nyelven).

Az irodalom tárgykörébe tartozó munkák tematikai skálája is gazdag és sokszínű. A külföldi kutatók közül a Slavica XVII. köteté M. Cymborska-Leboda lengyel kutató munkáját hozza, amelynek címe „A tér poétikája a XX. sz. elejének orosz drámairodalmaiban”. Fried István budapesti tudományos főmunkatárs német nyelvű tanulmánya, európai távlatokat nyitva, „France Preseren és az európai romantika”, Lőkös István egri kutatóé (orosz nyelven) a magyar-horvát irodalmi kapcsolatokat kutató

ja: *Magyarországi benyomások Miroslav Krleža „Glemboj” c. ciklusában.* Az orosz irodalom középkori problematikájához fordul Igloi Endre professzor „A providencia krízise és a pragmatikus gondolkodás drámai funkciója Iván Tyimofejev Krónikájában” c. (német nyelven megjelent) tanulmánya. Karacsony László docens „Önfeltárási és lélekábrázolás” c. orosz nyelvű munkájában M. Lermonov lélekábrázoló módszerének fejlődését elemzi. A XIX. századi orosz irodalom tárgykörébe tartozik még Hajnaldy Zoltán orosz nyelven megjelent tanulmánya „A tragikus és a katarzis mibenlétéről Lev Tolsztoj epikus műveiben”. Németh László Puskin-dramáját elemzi Cs. Varga István német nyelvű munkája. (Németh László: „A csapda”). Kámán Erzsébet budapesti kutató tanulmánya már a szovjet korszak irodalmának világába kalauzolja az érdeklődőt. Napjaink szovjet irodalmával foglalkozik Jaguztin László („Eszme — információ — műforma a Fehér hajóban”) és J. Matyi Anna („Nagibin elbeszéléseinek néhány sajátosságáról”) tanulmánya.

Joóné Matyi Anna

Zenekari évadnyitás drezdai vendégekkel

Debrecen hangversenyévadjának megnyitását igazában a zenekari sorozat első estje jelenti. A szombati nap nem volt túl szerencsés (egy időben a magyar-norvéggal) és akár ezért, akár azért, de csak félig telt meg október 31-én a Bartók Terem. Pedig a Drezdai Filharmonikus Zenekar a zenekari sorozatot méltóképpen nyitotta meg, magas színvonalú hangversenyyel.

A világhírű zenekarnak már a méretei is lenyűgöznék. Mintegy nyolcvanvan muzsikáltak a megnagyobbított színpadon, és milyen jól! A debreceni ember egyébként is leplezetlenül irigykedik minden normális vagy azon felüli létszámú vonóskarra, ismerve hazai együttesünk gondjait. Elsősorban a zenekar fegyverzettsége ragadja meg a hallgatót. Feltehetően igen jól összehozták a hangversenyt, kevés karmesteri gesztussal is irányítható. Herbert Kegel nyilván a próbákön éri el azt, hogy nem kell a lelkét kiadnia ahhoz, hogy valami megszólaljon a koncerten. Nincs látványos koreográfia, toporzékoló nagvot akarás; szinte csak emlékeztetni kell a zenekart az amúgy is tudottakra, és már árad is a zene sokszínű pompájában. Az egyes hangszeres csoportok hangzásának homogenitása bámulatra méltó. Így például az *Egy kiállítás képeinek zárótételében* (A kijevi nagy kapu) a fafűvós epizódban egyetlenegy több szólamú hangszer váltunk hallani. Rendkívül hangulatos volt a régi kastély felidézé tétel és a limoges-i piac forgatagának zenei képe. Ami néha zavart, egy-egy önkényes lekerétkítés, felesleges lassítás a zenében amúgy is meglevő tartalom didaktikusnak tűnő megmagyarázási szándékával. Muszorgszkij remekműve egyébként a koncert zárószáma volt.

A műsor első felében a kortárs Geissler „Eszé zenekarra” című művét hallottuk és Beethoven: *c-moll zongoraversenyét*. Az esszé (tanulmány) jelleget bizonyos ma elterjedt komponálási eszközök formába öntött felhasználása biztosította és elsősorban arra volt jó, hogy a zenekar képességeinek sokoldalúságát bizonyítsa. Az aleatoria szabadsága egy rendkívül tudatosan és nagy fegyvellemmel muzsikáló együttes interpretációjában érvényesült. A változatos effektusok között a zene öselemének, a melódianak is jutott szerep. A mű egészében kedvező fogadtatásban részesült.

A c-moll zongoraverseny szolista a fiatal Peter Röselt volt. (Kár, hogy sem róla, sem a zenekarról nem sikerült részletesebb információt szerezni.) Az újdonságot jelentő Geissler-mű és a sokarcú, színes Muszorgszkij-opusz között egy kicsit mostohagyerekké vált ez a verseny-mű, holott a korrek előadón túl a drámai és lírai mondanivaló is eljutott hozzánk. Az első tételben mintha nem lett volna egységes a zongorista és a karmester tempóképzése, ez később azonban eltűnt. Peter Röselt kiváló zongorista és jó Beethoven-játékos. Kár, hogy a zongora nem mindig adta vissza a hangzási elképzelést, különösen az éles magas hangok (a kadenciában szükségesek) zavarták a hatást.

Straky Tibor

A kereskedelem múltjából

A KPVD SZ József Attila Művelődési Házban *Fejlesztés a kereskedelem, pénzügy és vendéglátás történetéből* címmel nyílt kiállítás. A tárlat a két világháború közötti kereskedelmi társaságok tevékenységét mutatja be. Láthatók az 1900-as évek elejéről származó étlapok, régi kirakatok, üzletbel-

sők, prospektusok, árajánlatok stb. A kiállításához felhasználta anyagok gyűjtésében részt vett a Hajdú-Bihar megyei Levéltár és a Déry Múzeum kollektívája is. A kiállítás megtekinthető november 15-ig délelőtt 9-től 12 óráig és délután 4 órától 20 óráig (Debrecen, Vörös Hadsereg útja 58. I. emelet). (Fotó: Lovas József)

Szakszervezeti kitüntetések

Az Élelmezéscsoporthoz tartozó Szakszervezetnek megalakulása november 7-én alkalmából a hosszabb ideje eredményes szakszervezeti munkát végző tisztviselőket pénz- és tárgyjutalommal tüntette ki. A Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát *Satánki La-*

jos, az ÉDOSZ megyei bizottságának elnöke a fővárosban tartandó központi ünnepségen veszi át, míg tíz tisztviselő *Balogh Károlynétől*, az Élelmezéscsoporthoz tartozó Szakszervezetnek főtisztviselőjétől Debrecenben kapta meg a Szakszervezeti Munkáért elismerő oklevelet.

Pályázat katonai főiskolákra

A Honvédelmi Minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó nép szolgálatát hivatásuknak választó férfiakat, akik a Magyar Néphadsereg vagy a BM Határőrség tisztjei kívánnak lenni.

A jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet és erkölcsi-politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való alkalmasság, érettségi bizonyítvány vagy annak a folyó tanévben történő megszerzése, nőtlen családi állapot, 23 évnél nem idősebb életkor.

A jelentkezők felvételüket kérik: a Kossuth Lajos Katonai Főiskolára, ahol gépesített lövész, harcokozó, rakéta- és tüzér, felderítő, műszaki és BM határőrszaki; a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolára, ahol légvédelmi rakéta- és tüzér, híradó, vegyvédelmi, rádiótechnikai, harc- és gépjárműtechnikai, fegyverzet, hadtáplálék és katonai pénzügyi

szakon; a Killián György Repülő Műszaki Főiskolára, ahol repülőgépjármű-vezetői, helikopter-vezetői és repülőműszaki képzés több szakán folyik képzés.

Ezek a főiskolák a katonai képesítés mellett a szakterülethez kapcsolódó üzemmérnöki, üzemgazdász, a vadászirányító-megfigyelő szakon általános iskolai orosz nyelvtanári képesítést nyújtanak.

A katonai főiskolára pályázók jelentkezési lapot a középiskola igazgatójától, a korábban végzetek a megyei hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságtól, soroskatonák a parancsnokaiktól kaphatnak.

A pályázók a katonai főiskola mellett egyidejűleg más felsőfokú intézménybe is jelentkezhetnek.

Pályázati határidő: 1982. január 31., kivétel a repülőgépjármű- és helikopter-vezetői szak, ahol november 15-én. (MTI)

EGÉSZSÉGNEVELÉSI HÉT HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN

November 9-13. között egészségügyi hetet rendeznek Hajdúböszörményben. A városi művelődési központ és több más szerv együttműködésével összehívott program november 9-én este 6 órakor kezdődött.

Ma délután fél 4-kor a családi élet neveléséről tart előadást dr. Nagy Lajos iskolaorvos a mezőgazdasági szakmunkásképző intézetben. November 11-én, szerdán 9 órától az úttörőhözban iskolai tanulók fogászati vételkedőjét rendezik, ugyanezenkor *Gyógyvíz, ivókúra* címmel dr. Szabó Zsuzsa, a megyei egészségnevelési osztály főorvosa tart előadást a szociális gondozási központban. *Szépén szeretni* címmel szexuális felvilágosító előadást tart dr. Ormos András

négygyász november 12-én este fél 6-tól az óvónőképző intézetben.

Ugyanezen a napon 10 órától az idős emberek közlekedésével kapcsolatos tudnivalókról beszél Baksai István rendőr hadnagy a szociális gondozási központban.

A rendezvényorozat november 13-án fél 3-kor zárul, ekkor a gyermekek és felnőttek egészséges táplálkozásáról dr. Herczegh Ferenc gyógyszerész tart előadást az Egyesült Izzó hajdúböszörményi gyárában. Zárszót mond Herczku Józsefné, a Vöröskereszt Hajdú-Bihar megyei titkára. A rendezvényorozat időtartama alatt egészségügyi könyvekből kiállítás láthatnak az érdeklődők a városi művelődési központban.

KÖZLEMÉNYEK

Vállalatunk a Domus Aruházban november 12-ig egyes cserespe zöldséganyagait árengedménnyel árul, amíg a készlet tart. (x)

Szabás-varrás tanfolyam indul a KPVD SZ József Áttila Művelődési Házban (Vörösi Hadserg útja 58. sz. alatti) kezdők részére november 18-án, délelőtti 9 órai kezdettel, és 19-én 17 órai kezdettel heti 4-4 óras foglalkoztatással. A tíz héti tartó 40 óras tanfolyam díja 300 Ft. Jelentkezni lehet hétfő és szombat kintetvétel minden nap 9-12 és 16-19 óra között a tanfolyami díj befizetésével a művelődési ház gondnokánál. (x)

A TITÁSZ V. értesíti a lakosságot, hogy H. szovátón a Vágóhid részére megépített kifestésű hálózatot, Ebesen a Szoboszlói és a Szepes utcán megépített kifestésű hálózatot, valamint Debrecen, Hunyadi Tsz részére megépített nagyfeszültségű hálózatot és transzformátorállomást 1981. november 10-én feszültség alá helyezte. A feszültség alá helyezés után a berendezés érintése tilos és veszélyes. (x)

Aramszünet lesz november 18-án, 8.00-16.00 óráig Apafája utcán a Zilahy utcától kifelé, az MHSZ-útér területén, Bellegelő 8. számútól a 14. számig, az Apafája 1-16. számig, a Sámsóni úton a Kossuth Tsz melletti iskolában. (x)

Altáv- és üregvédő műhelyem 1981. november 15-én megnyitom. Várom kedves megrendelőimet, Csáthy István, Debrecen, Maróthi György u. 32. (x)

A Debreceni Ruhagyár D 821 051-075-ig sorszámozott csekkfőnyelvével november 3-án elveszett, ettől kezdve érvénytelen. (x)

A TITÁSZ értesíti a lakosságot, hogy H. bősörményben a Győrössi-kerben lefektetett 20 kV-os kábelt, valamint a megépített nagyfeszültségű légvezetékét és transzformátorállomást november 11-én feszültség alá helyezte. Ettől az időponttól a berendezések érintése életveszélyes, ezért szigorúan tilos! (x)

Pécsi Ildikó Bízalom című estjével 1981. november 11-én, szerdán 18 órától szerepel a Zeneművészeti Főiskola nagyteremben. A főiskola és a DOTE közművelődési bizottságai által szervezett este jegyek válthatók a DOTE közművelődési titkárságán és az Unió Aruház hanglegyezőszálynán. (x)

Autóskor, figyelme! Gumijavító műhelyemet áthelyezték a Kút u. 34. sz. alól a Meszena u. 24. sz. alá. Minden régi és új megrendelőmet várom. Idős Csirják Gábor, Debrecen, Meszena u. 24. sz. Telefon: 24-701. (Rákóczi utcából, a Leány utcán keresztül.) Nyitva 7-17 óráig, szombaton 6-13 óráig. (x)

1981. november 10., Kedd

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Réka napja

A Nap kél 6.41 órakor — nyugszik 16.14 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
Kedd estig: Keleten, északkeleten jobbra erősen felhős ég és többfelé kisebb havazás. Az ország többi részén időnként erős felhősödés, szürványos hózápor. Több helyen erős északi, északkeleti szél. Folytatódik a hideg, téli idő. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között.

Távolabbi kilátások szerdától szombatig: A hét második felében kissé enyhébb, de továbbra is az évszakhoz képest hűvös időre számíthatunk. Változóan felhős idő, havazás, majd eső várható. Legacsonyabb éjszakai hőmérséklet eleinte -5, 0, majd -2, plusz 3, 8 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 3, plusz 8 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

IFJÚ MÚZEUMBARATOK. Középkorúaknak és szakmunkástanulóknak rendez — a TIT megyei szervezetével közösen — a Déri Múzeum foglalkozást november 11-én délután 3 órai kezdettel a múzeumban.

ELŐADÓEST. Pécsi Ildikó mutatja be Bízalom című műsorát november 11-én, szerdán 18 órától Debrecenben a Zeneművészeti Főiskola nagyteremben. Jegyek az Orvostudományi Egyetem közművelődési titkárságán válthatók.

MUNKAVÉDELMI VETÉLKEDŐ. November 10-én délelőtt tartják a VASVILL debreceni kirendeltségénél a vállalat munkavédelmi vétékédőjének döntőjét. A rendezvényen a megyei kirendeltség legjobb csapatai mérkőz össze tudásukat.

TÖRTÉNELMI PILLANATOK. Az Agrártudományi Egyetemen „Történelmi pillanatok” címmel a magyar forradalmi munkás-paraszti korának megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére kiállítás nyílt a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum és az MTI dokumentumfotóiból. Megtekinthető november 15-ig.

CSILLAGÁSZATI SZAKKÖR. A csillagászati szakkör november 12-i foglalkozásán Fenyvesi András köri tag tart előadást „Mikor lesz megint világévi?” címmel 18 órától a művelődési központ Hatvani termében.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Figyelem! Új szórakozási lehetőség november 14-től a Mozi disco, a Klámpeda teremében. Műsorvezető: Reményi Péter.

MOSZKVA NEM HISZ A KÖNNYEKNEK I-II. (szovjet). Apolló 1/10, 4. Vig 1/2, 6.

BRIANSKIRÁLYNŐ BUKÁSA (szovjet). Meteor 1/8.

ELSŐ NAGY VONATRAB-LÁS (angol). Vig 1/4.

EMBEREK ÉS FARKASOK (olasz). Híradó 3/2, 3/4, 1/6.

ORULT NŐK KETRECE (olasz, 16). Vig 1/10, 1/12.

PIEDONE AFRIKÁBAN (olasz). Meteor 3, 1/6.

SOLO SUNNY (NDK, 16). Apolló 1/2, Híradó 1/10, 1/12, 3/8.

START KÉT KERÉKEN (amerikai). Horváth Árpád fél 7.

SERIFF AZ ÉGBŐL (olasz). Klinika 5.

SZÁLL A KAKUKK FÉSKÉRE (amerikai, 16). Apolló 8.

TÓTAGAS (magyar). Vig mese 3/4, 6.

VASÁLARCOS FERFI (angol). Meteor mese 3, 1/6.

SZÍNHÁZ
Hungária Kamaraszínház
Ma 7-ór: Lumpácus Vagabundusz — Gózon-bérlét.

TV
BUDAPEST (1. műsor)
7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 8.05-9.05 Iskolatév. 9.10 Csata fekete-fehérben. Sakk-műsor gyerekeknek (ism.). 9.30-11.05 Iskolatév. 11.05-11.40 Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás. 11.50-16.05 Iskolatév (ism.). 16.12 Műsorismertetés. 16.15 Hírök. 16.20 A kakkuktojás. Dán ismeretterjesztő rövidfilm (ism.). 16.45 Kuckó (ism.). 17.15 Gólyavári esték. A felvilágosult tudomány születése. 17.50 Reklám. 18.00 Csúszli. Barbeszfilm-sorozat. 18.10 Fotó: lemez, körben felirattal. Bródy János és Szörényi Levente műsora (ism.). 18.30 Dél-alföldi krónika. A szegezi körzeti stúdió műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-hír. 19.35 Angol tévéfilm-sorozat. XIII. 6. rész: A brazil arany. 20.50 Reklám. 21.00 Stúdió '81. A Televízió kulturális heilapja. 22.00 Szép magyar tánc. Verbunk és csárdás. 22.05 Felkínálom — népgazdasági hasznosításra. 22.45 Tv-hír. 23.

BUDAPEST (2. műsor)
20.00 Műsorismertetés. 20.01 André Gorog zongorázik. Chopin: Etűdök. 20.30 Autó-motorsport. 9. Telesport technikai magazinja. 20.50 Tv-hír. 21.00 12 Beszédtema — beszélgetés róla! Balogh Mária műsora. 21.50 Reklám. 22.00 A londoni „bobby”. Dokumentumfilm (ism.).

POZSONY (1. műsor)
8.50 Hírök. 8.55 Iskolatév. 9.15 Dokumentumfilm. 9.45 Tévjáték (ism.). 10.55 Természetfilm. 11.20 Német nyelvtanfolyam. 11.50 Hírök. 12.00 Hírök. 12.05 Iskolatév. 12.10 Tudomány és technika. 12.25 Közép-szlovákiai magazin. 12.55 Iskolatév. 13.35 Könyvek. 13.45 Dokumentumfilm. 14.00 Esti mese. 14.30 Tv-hír. 14.35 Styna. NDK film. 14.45 Huszonegy óra a világban. 15.00 Zenes műsor. 15.10 A házasságról és a családról. Tévésorozat. 23.15 Hírök.

POZSONY (2. műsor)
16.40 Hírök. 16.55 Bombay. Dokumentumfilm. 17.20 Zenes műsor. 17.45 Ipari tanulók műsora. 18.15 Fataleok televízió. Közbe- 19.00 Hír. 19.15 Aktualitások. 21.45 Jügoszláv dokumentumfilm. 22.15 Iskolatév.

BUKAREST
15.05 Iskolatév. 16.15 Fataleok klubja. 16.55 Politikai fórum. 17.20 Úttörőhír. 17.30 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-hír. 18.25 Gazdasági figyelő. 18.50 Tv-ankét. 19.20 Egy buzzó ember egy napja. Román tévéjáték. 20.35 Harcban a békéért. 21.05 Népdalok. 21.20 Tv-hír.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MÚSORA
17.00 Hírök. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Lemezest. 17.15 Egészségünk. Dr. Csontos Gyula előadása a tisztaságról. 17.20 Claudia Barry és Cserháti Zsuzsa énekel. 17.30 Nők műsora. Szerkesztő: Rózsavölgyi Erzsébet. 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Nyíregyi dallamok. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorlevezetés.

Száz évvel ezelőtt, 1881. november 10-én született Győrben, és 65 éves korában, 1946 augusztusában halt meg Budapesten Kormos Tivadar geológus, paleontológus.
Rövid ideig jogi, majd földtani és biológiai tanulmányokat folytatott a budapesti egyetemen. 1906-ban szerzett bölcsészdoktori oklevelet, s a földtani tanszék volt tanársegéd, 1908-tól 1919-ig a Földtani Intézet geológusa. A Magyar Tanácsköztársaság melletti szimpátiájért állásából fel-függesztették, majd 1922-ben kényszerűen elhagyta. Az ellenforradalmi rendszer alatt magánintézményként dolgozott; az 1930-as évektől a Magyar Állam-nos Köznevelési, illetve a Magyar Alumíniumipari Rt. geológusaként. A magyarországi negyedkori csiga- és kagylóanyagokat, majd a kihalt negyedkori emlősöket tanulmányozta elsősorban, Kisáziában és Görögországban is.
Az ősember-maradványok kutatása keltette fel az érdeklődését az ősemberleletek iránt. Tudományos búvárkutatásának eredménye világviszonylatban is jelentős volt. Sok fontos tanulmányt publikált; 1926-ban látott napvilágot Az ősember világa című könyve.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ
Hajdú István
Telefon: 12-144

Lottónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 45. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt. 4 találatos szelvénye 45 fogadónak volt, nyereményük egyenként 174 151 forint, 3 találatú 4582 fogadónak volt, nyereményük egyenként 855 forint. A 2 találatos szelvények száma 150 383 darab, ezekre egyenként 30 forintot fizetnek.

BÜNYÜLDÖZÉS. November 12-én 15 órától a fiatalokri bűnözésről tart előadást Borsi László rendőr alezredes a Volán 6. sz. Vállalatának könyvtárában.

Halálos baleset

Debrecen külterületén Székora László Gyuláné 27 éves bérbeadó, budapesti lakos személygépkocsijával eddig nem tisztázott körülmények között áttért az úttest menetirány szerinti bal oldalára, az árokba hajtott, egy fának ütközött, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A rendőrség szakértők bevonásával a vizsgálatot megkezdte.

Hibaigazítás

A Napló november 7-i számának 12. oldalán sajnálatos tördelési hiba miatt két cikk befejező részének szövege felcserélődött.
A *Miért vállalták* című cikk a következőképpen fejeződik be: „... Csak hasznát veszem annak, hogy gazdasági vezető vagyok. Közvetlenebb kapcsolat tudok kialakítani munkásor társaimmal, akikre a legnehezebb körülmények között is számíthatok.”

Eddig az öt munkásor válassza. Veleményük bizonyján a testület jóval több tagjának álláspontját tükrözi.
Kiss Dezső Péter”

A gondokkal is: előre Biharban című cikk így fejeződik be: „... (Éppen napjainkban várják a szállítást, 350-400 darab facsemetét).
Óhatatlanul felvillan előtünk az egyik legújabb politikai jelszavunk: fokozni kell a községek megtartó erejét. S ehhez nem elegendő saját erejük. Az ott élő, dolgozó emberek hitét, mellyel gondjaikon újból s újból úrrá lesznek, egész társadalmunknak táplálnia kell.
Sz. G.”

A hibákért az érintettek és olvasóink elnézését kérjük.

Folyan

befeje

Nem áll hét végi ur megye terében. Miközben, most időjárás — csonyabb —, valame tett végezn. A múlt néhány g dolgoztak legtöbb he eredeti t kapták fe esztendőké ezer hektá nyergabon közös gazd egy 2500 — teljesített elismerésre zeteknek t nyeihez sz többletmur jó, hogy ne ben, hanem fogástalan. A mostani nál, műtrá nemcsak a lókat kelle gezni, hanem „gyóg

Me

Hajdúsz környéki k nak évek rendelőinté A város szerveket évtizede probléma anyagi he ezt nem Csak a ha utolsó év mód a fel adott a Elsőbb sze megkezdés tehát csak terv foly sor. A lakoss tett annak rendelőkét időszakban Ez adott a Feladott sze nális kötvé nális kötvé Hajdúszob Mi a kom A lakoss sének sajt áratú for előre me